

ARDEALUL = = JURIDIC

REVISTĂ LUNARĂ DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

REDAȚIA:
Str. G. Mărzescu Nr. 20

Abonamentul pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 Autorități / decătorești)
 Magistrați) 400 Lei pe an
 Avocați)
 Publicații și anunțuri pentru un număr 2 lei cuvântul
 mai multe numere 1.50 lei
 cuvântul

Administrația la
Curtea de Apel S. I. Cluj
Telefon : 268

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
Directorul revistei

AL. ULVINIANU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Consilier la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului din Cluj și vicepreședintele Uniunii Avocaților din Țară

Secretar

VIRGIL I. MĂNESCU
student la Drept și Filosofie

S U M A R :

1. Aplicarea codului silvic din Vechiul Regat în Ardeal
de Ioan D. Pop	4. Jurisprudențe procedurale.
2. Jurisprudențe civile	5. Jurisprudențe penale.
3. Jurisprudențe comerciale.	6. Jurisprudențe la diferite legi.
	7. Recenzii
- de V Mănescu

Nu se publică decât hotărârile instanțelor de recurs, iar ale instanțelor de fond numai cele cenzurate de instanțele superioare sau rămase definitive.

Ori ce număr ne primit se retrimete la cerere în contul abonamentului.

Prețul unul număr 35 lei

A apărut

și se găsește de vânzare la redacția noastră:

Legea Timbrului

cu toate modificările aduse până în prezent, cu deciziile comisiei timbrului și cu un index alfabetic aranjată de

I. MĂNESCU

președinte la Curtea de Apel Cluj.

Prețul 100 lei.**BANCA CENTRALA**

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate:

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghirș, gara Câmpia-Turzii;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT S. A. ȘEDIUL CENTRAL CLUJ

Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hașeg Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane, depuneri 120 milioane.

In curând va apare

Legea Contribuțiilor Directe

cu instrucții oficiale, Dec. Com. Centrale și cu un index alfabetic, ediție aranjată de

I. Mănescu

președinte la Curtea de Apel Cluj

Comenziile se primesc de pe acum la redacția noastră.

Prețul 130 lei.**A apărut****Cercetări asupra Regimului Penitenciar Român din veacul al XIX-lea**

cu studiu recunoscut al lui Constantin Moroiu „profesor obștesc de legi la școala românească de la Sf. Sava“

de OVIDIU STĂNCIULESCU
magistrat Cluj.

George Sotrone

Profesor la Facultatea de Drept din Oradea

Securitatea internațională

Dela pactul Societății Națiunilor din Iunie 1919 la Memorandum-ul Briand asupra organizării unui regim de Uniune federală europeană din 1 Mai 1930 **Lei 100.**

București 1933.
Editura „Curierul Judiciar“

A apărut**BULETINUL LEGILOR**

care publică legile, regulamentele și instrucțiunile la câteva zile de la publicarea lor oficială sub direcțiunea

dl. I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Abonamentul **700 lei anual**
Pentru magistrați și avocați **500 „ „**

Platibil și în rate de minimum 50 lei

Administrația la Curtea de Apel Cluj

Aplicarea codului silvic din Vechiul Regat la regimul cărților funduare din Ardeal

(Urmare)

Efectuarea intabulării drepturilor de proprietate a părților indivize de pădure în coala de carte funduară.

Judecătorul de carte funduară, primind dosarul cu deciziunea și tabela rămase definitive, va dispune efectuarea următoarelor inscripțiuni:

În primul rând va abnota din coala funduară veche a comunei respective unde este înscrisă întinderea teritorială a pășunii și pădurei, — teritoriul (parcelele) cu plantațiune de pădure în întinderea stabilită de către comisie și dacă va fi cazul — conform schiței aprobate de către inspectoratul geodezic cadastral va desmembra parcelele găsite cu plantațiuni de pădure și pășune, separând (transnotând) parcelele de pădure într-o coală funduară înființată din nou și acolo pe foaia B. va face inscripțiunea în forma după cum se vede în anexa I. În același timp, va transnota în noua coală funduară, toate sarcinile ce ar exista întabulate în vechea coală funduară unde era înscrisă întinderea pădurei. În cazul când întinderea pădurei stabilită de către comisie este aceeași ca întinderea veche, nefiind împreună cu teren de pășune, nu se va înființa o nouă coală funduară, ci în coala funduară veche pe foaia B. se va face inscripțiunea în forma după cum se vede în anexa I, fără indicațiunea desmembrărilor.

Prin aceeași încheiere, judecătorul de carte funduară, va ordona abnotarea tuturor drepturilor indivize (ideale) de pădure din toate coalele funduare existente și înființate conform vechilor legi maghiare; va ordona radierea din oficiu a tuturor sarcinilor înscrise peste termenul de 32 ani; sarcinile înscrise sub 32 ani, se vor transnota în noile coli funduare ce se vor înființa din nou și în cari se vor introduce noile porțiuni indivize de pădure, dar această transnotare se va face numai în cazul când noul membru (proprietar) este identic, sau succesor în drept — a celui înscris în vechea cf. Inscierea nouilor drepturi de proprietate, se va face în forma prevăzută în anexa de sub II. Orice alte sarcini înscrise în vechile cf. cari au grevat părțile de pădure a vreunui membru (proprietar) vechiu și care azi, conform noii tabele nu mai figurează ca membru (proprietar), se vor radia din oficiu din colile funduare desființate, iar când vechile — cf. afară de părțile indivize de pădure abnotate — vor cuprinde și alte imobile, toate sarcinile vor rămâne în ființă numai pe aceste imobile rămase neabnotate. Drepturile indivize de pădure stabilite de comisie se vor atribui nouilor proprietari grevate numai cu acelea sarcini,

cari sunt constatate de către comisie după normele arătate mai sus; comisia pe baza disp. art. 31 din C. S. având dreptul de a stabili noile drepturi indivize de pădure și condițiunile acestora, cu derogare dela dispozițiunile codului și procedurii civile (a normelor de drept material și formal ungar în vigoare în această parte a țării).

Judecătorul de c. f. va mai ordona prin aceeași încheiere, că părțile (drepturile) indivize de pădure ale membrilor din composesorate și asociațiuni, să se intabuleze ca proprietăți individuale în coli de carte funduară separate (de aceea menționată sub anexa I) înființate din nou.

În cf. individuale, cuprinzând părțile ideale de proprietate stabilite conform tablei, pe foaia A. se vor înscrie cătimea drepturilor membrului în raport cu numărul total al drepturilor (vezi anexa II foaia A.) Pe foaia B. se va intabula dreptul de proprietate a membrului, sau a membrilor — dacă sunt mai mulți — conform tablei. Tot pe foaia B. se va nota, că aceste drepturi indivize de proprietate, nu se pot înstrăina decât în conformitate cu disp. art. 36 din C. S. și art. VII din legea modificatoare (a se vedea anexa II). Pe foaia C. se vor înscrie sarcinile existente în vechea cf. după procedura arătată mai sus, precum și servituțiile personale stabilite de către comisie conform tablei.

Încheierea dată de către judecătorul de cf. cuprinzând toate aceste dispozițiuni, se va executa de către directorul de carte funduară, sub stricta supraveghere a judecătorului, care va controla în modul cel mai amănunțit toate inscripțiunile făcute de director pe baza acestei încheieri. Această măsură de control se impune cu atât mai vârtos, că lucrarea — fiind de o mare importanță și destinată să înlocuiască vechile inscripțiuni funciare făcute pe baza legilor ungare, orice mică eroare sau omisiune săvârșită, ar avea o mare repercusiune asupra întregii lucrări și ar da naștere la încurcături.

Încheierea dată de autoritatea de cf. după ce a fost executată, se va comunica la toți cei interesați conform Regulamentului de C. F. în plus se va dispune că grefa cf. — după ce va reține o copie de pe deciziunea și tabela comisiei — să trimită un exemplar cu întreg dosarul judecătorului de ocol în scopul că acesta la rândul său, să transcrie tabela în registrul drepturilor composesorilor (moșnenilor) prevăzut de art. 33 al. 2 din C. S. Acest registru va purta pe față numirea: „Registrul drepturilor composesorilor de pădure din circumscripția judecătorei... întocmit conform disp. art. 33 al. 2 și art. 39 al. 3 din Legea Codului Silvic din 1910“. În interior va cuprinde următoarele rubrici: numărul curent, numărul coalei funduare (în care sunt înscrise noile drepturi indivize de proprietate ale membrilor din composesorat), numele și pronumele membrului, domiciliul acestuia, cătimea drepturilor, întinderea acestora

în jugăre cadastrale și stângeni patrați, în fine, observațiuni, în care se vor trece pe scurt schimbările survenite între membri după formele legale. Acest registru se va împărți în atâtea părți, câte composesorate și asociațiuni de pădure sunt în circumscripția judecătoriei, lăsându-se la fiecare parte un număr de file suficiente pentru schimbările ce se vor face ulterior.

Constituirea așezământului (statutelor) composesoratului

În termen de două luni dela transcrierea tabeli definitive în coalele de carte funduară și în registrul composesorilor, judecătorul de ocol va proceda la constituirea așezământului composesoratului de pădure după prevederile art. 37 și următorii din C. S., luând de bază modelul de statut trimis de către Ministerul Domeniilor Direcțiunea Regimului Silvic la cererea judecătorului. Așezământul votat de adunarea generală a composesorilor, se va autentifica de către judecătorul de ocol și se va transcrie de către acesta în registrul composesorilor prevăzut de art. 33 al. 2 din C. S.

Din ziua extinderii C. S. în Ardeal și până la constituirea composesoratelor de pădure ca persoane juridice conform C. S., acestea sunt conduse de către administratorii numiți de judecătorul de ocol conform art. 47 din acest cod, membrii composesoratului neputând proceda și neavând dreptul se alegă administratori pe baza vechilor statute, cari sunt abrogate de drept în întregul lor.

Procedura referitor la evidența registrului drepturilor de pădure a composesorilor

Instrăinarea drepturilor indivize de pădure stabilite de către comisie conform tabeli rămasă definitivă și intabulate în nouile coli de carte funduară, nu se poate face decât cu aprobarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor. (Art. 36 din C. S. și art. VII din legea modificatoare public. în M. Of. Nr. 131 din 18 Sept. 1920 și ordonanțele date de acel minister pe baza acestor texte de lege.) Aprobarea se obține pe baza unei cereri adresată de către cei interesați Ministerului Agriculturii și Domeniilor Direcțiunea Regimului Silvic, la care se vor anexa următoarele acte: 1. În cazul când cumpărătorul este membru în composesorat: un certificat eliberat de judecătorul de ocol, prin care să se dovedească: că composesoratul de pădure este constituit persoană juridică conform disp. Codului Silvic Român din 1910; — că vânzătorul este membru în acel composesorat, arătându-se câtimea drepturilor cu indicarea numărului de ordine sub care figurează în registrul composesorilor; că cumpărătorul asemenea este membru în acelaș composesorat, indicându-se numărul de ordine sub care figurează în registru, precum și câtimea drepturilor. 2. În cazul când cumpărătorul nu este membru în composesorat, se vor anexa: a) procesul verbal constatator de afișarea la primărie a anunțului de vânzare, b) procesul verbal dresat de judecătorul de ocol, constatator că acest

anunț s'a afișat și la judecătoria respectivă, c) un certificat eliberat tot de acel judecător, că în termen de 30 zile dela afișarea ambelor publicațiuni, nu s'au prezentat oferte din partea membrilor din composesorat, aceștia având preferința la preț egal.

După ce contractul este aprobat de către minister, acesta se înaintează — însoțit de o cerere — la secția de carte funduară a judecătoriei respective, care va ordona intabularea dreptului de proprietate asupra drepturilor de pădure vândute, în favoarea cumpărătorului. Un exemplar din încheierea dată de autoritatea de carte funduară, se va trimite și judecătorului de ocol care ține evidența registrului drepturilor composesorilor. Judecătorul de ocol, pe baza încheierii primite, va opera imediat în registrul amintit, schimbările făcute asupra drepturilor indivize de pădure și asupra membrilor din composesorat. În felul acesta se va putea ține la curent registrul composesorilor cu mișcarea inscripțiunilor drepturilor de proprietate făcute în coalele de carte funduară, evitându-se astfel orice omisiune privitor la evidența drepturilor indivize de pădure prevăzută de C. S. și satisfăcându-se în acelaș timp și dispozițiunile Regulamentului de C. F. În urma acestora se impune, că judecătorul de carte funduară atunci când ordonă și alte schimbări în cf. privitor la persoana proprietarilor composesori de pădure și la drepturile acestora pe baza deciziunilor de predarea moștenirilor (succesiuni legale sau testamentare), să comunice necondiționat judecătorului de ocol respectiv, un exemplar din încheierea sa, pentru ca acesta să treacă în registrul composesorilor schimbările survenite.

Judecătorul de ocol primind încheierea judecătorului de carte funduară, în rubrica „observațiuni” în dreptul numelui membrului care instrăinează sau care a decedat, va nota: „Instrăinat conform încheierii cf. Nr. vezi sub Nr. curent.” Apoi numele noului membru se va introduce în registru la urmă în continuarea numărului curent al membrilor, notându-se în paranteză și numărul curent al vechiului membru. Dacă un membru care este deja înscris în registru, cumpără de mai multeori drepturi indivize de pădure dela alți membri, introducerea sa în registru se va face tot în modul arătat mai sus.

Judecătorul de ocol care ține evidența registrului composesorilor prevăzut de art. 33 al. 2 și art. 39 al. 3 din C. S., din trei în trei luni va controla situația membrilor și drepturilor înscrise în registrul amintit, cu situația tabulară evidentiată în colile de cf. și dacă va găsi vre-o nepotrivire, sau vre-o omisiune, va lua imediat măsuri de îndreptare și va pune la curent registrul cu datele din cartea funduară.

Ținând seamă de tehnica și modul de procedare specificate în cele de mai sus, dispozițiunile Codului Silvic Român din 1910, se pot aplica la regimul cărților funduară din Ardeal, fără a întâmpina vre-o greutate și este de dorit ca Ministerul Justiției să ia măsuri urgente pentru ca să în-

ceteze în sfârșit starea absurdă din punct de vedere legal în care se află posesiunile de pădure din provinciile de peste Carpați, cari și azi — după 10 ani — continuă să se conducă după legile, regulamentele și ordonanțele maghiare abrogate în întregul lor prin legea publicată în Monitorul Oficial Nr. 59 din 17 Iunie 1923.

Săcueni-Bihor, August 1933.

(ANEXA I.)

A) Foaia de posesiune

1 1715/I Pădure în Berech 146 jug. 784 stj.

B) Foaia de proprietate

Intrat la 5 Octombrie 1931 sub Nr. 1993 cf.

În baza deciziei Nr. 1665/1926-9 din 11 Mai 1928 dată de către comisiunea constituită conform art. 29 și 30 din Codul Silvic Român din 1910 și rămasă definitivă conform procesului verbal dat de tribunalul Bihor S. II sub Nr. 4200 la 24 Septembrie 1928, asupra imobilului abnotat din cf. Nr. 481, desmembrat conform schiței și transnotat aici sub Nr. de ord. A. I. 1., se intabulează dreptul de proprietate cu titlu de drept de cumpărare în favoarea :

1. Asociațiunii de Pădure din comuna Sănnicolaul de Munte ;

2. apoi se notează că imobilul înscris sub Nr. de ord. A. I. 1. nu se poate înstrăina și greva, de cât în conformitate cu disp. art. 36 din Codul Silvic Român din 1910 și art. VII din legea modificatoare public. în M. Of. Nr. 131 din 18 Septembrie 1920 ;

3. în fine se notează că părțile indivize de pădure ale membrilor din asociațiune sunt intabulate ca proprietăți individuale în colile funduare separate de sub Nr. 946—1276.

(Anexa II.)

A) Foaia de posesiune

Posesiune de Pădure. — 1. — Șapte/1 5 4 5 — părți indivize din pădurea comună introdusă pe foaia A. în cf. Nr. 945.

B) Foaia de proprietate

Intrat la 5 Octombrie 1931 sub Nr. 1993 cf.

În baza deciziei Nr. 1665/1926-9 din 11 Mai 1928 dată de către comisiunea constituită conform art. 29 și 30 din Codul Silvic Român din 1910 și rămasă definitivă conform procesului verbal dat de către tribunalul Bihor S. II sub Nr. 4200 la 24 Septembrie 1928, asupra imobilului abnotat din cf. Nr. 945 și transnotate aici sub Nr. de ord. A. I. 1., se intabuleze dreptul de proprietate cu titlu de drept stabilit conform art. 31 din Codul Silvic Român din 1910, în favoarea lui : 1. Crișan Ioan ; 2. Crișan Florian și 3. Crișan Maria minoră.

4. Apoi se notează că părțile indivize de pădure înscrise aici sub Nr. de ord. A. I. 1., nu se pot înstrăina, decât în conformitate cu disp. art.

36 din Codul Silvic Român din 1910 și art. VII din legea modificatoare publicată în M. Of. Nr. 131 din 18 Septembrie 1920.

C) Foaia de sarcini.

Cu imobilul de sub Nr. de ord. A. I. 1., să transnotează și sarcina următoare :

Intrat la 5 August 1929 sub Nr. 574 cf. Ipotecă secundară.

În baza actului de garanță din 7 Iunie 1929, se intabulează dreptul de ipotecă pentru suma de șapte mii lei garanță de cheltueli, asupra imobilului înscris sub Nr. de ord. A. I. 1., în favoarea firmei Banca Românească S. A. sucursala Oradea.

Ipotecă principală în cf. Nr. 563 C. 4.

Intrat la 5 Octombrie 1931 sub Nr. 1993 cf.

Deodată cu înscrierea de sub Nr. B. 1-4, asupra acelei proprietăți se intabulează dreptul de uzufruct viager în favoarea lui Crișan Dumitru domiciliat în comuna Sănnicolaul de Munte.

Ioan D. Pop,
magistrat.

Jurisprudențe civile

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I-a
Dec. Nr. 873/933. Dos. Nr. 1668/932 Preș.: dl. E. Bănescu, cons.
Art. 1315 c. c. a. — *Răspunderea Statului de daunele cauzate terților de către prepușii săi. Soldați cari, în zona de război, execută pe un particular fără procedură legală judecătorească și numai în baza unui ordin întemeiat pe un denunț ce ulterior s'a dovedit neadevărat. Lipsă de răspundere a Statului, nedovedindu-se că soldații au lucrat în baza unui ordin al autorității superioare, ei, deci nu au lucrat ca prepuși ai Statului, neangajând răspunderea lui.*

Asupra recursului făcut de vād. lui Ion Milian, Octavian Milian, Gavril Milian și Andrei Milian, contra deciziei Nr. C. III 1361—1932—32 din 8 Iulie 1932, a Curții de Apel Cluj, secțiunea III-a, dată în cauza cu Ministerul Apărării Naționale ;

Având în vedere decizia supusă recursului din care se constată, că reclamantii vād. lui Ion Milian, Oct. Milian, Gavril Milian și Andrei Milian, au intentat acțiune înaintea Tribunalului Cluj, contra Ministerului Apărării Naționale, spre a fi obligat să-i plătească suma de 150.000 lei, cu dobânzi, drept daune cauzate prin faptul că soțul și tatăl reclamantilor Ioan Milian, fost secretar comunal, a fost împușcat, în ziua de 18 Aprilie 1919 de trupele militare române, fiind acuzat de înaltă trădare ;

Că întrucât ulterior s'a constatat că numitul fără vină a fost împușcat de către prepușii Statului, Statul este răspunzător de desdăunare pentru toate pagubele suferite din acest fapt, așa cum sunt specificate prin acțiune.

Că trib. respingând acțiunea, reclamantii au

făcut apel la Curtea de Apel Cluj, cari, prin decizia supusă recursului l-a respins, confirmând sentința tribunalului.

Că spre a da această soluțiune, Curtea constată din dovezile administrate că faptul, s'a întâmplat în timpul când armata română era mobilizată și pe picior de războiu, în zona de operațiuni militare de războiu, și în această situațiune deși s'a constatat în urmă că defunctul a fost executat fără nici o procedură legală judecătorească ci numai printr'un ordin bazat pe un denunț dovedit ulterior neadevărat, totuși Statul nu răspunde de daunele cauzate deoarece în aceste condițiuni armata nu poate fi considerată răspunzătoare deoarece nu există nici un text de lege sau normă de drept, care să prevadă o atare răspundere din partea Statului ;

Având în vedere că această soluțiune este criticată prin motivele de casare prin care recurentii susțin că prin deciziunea atacată, Curtea de fond, a violat dispozițiunile art. 1315 c. civ. a. cum și principiul de drept că Statul Român este răspunzător de pagubele care au fost cauzate de organele sale în timpul funcțiunii, sau când, acestea s'au folosit de puterea lor și au cauzat altora pagube în mod intenționat sau neglijent, căci deși a stabilit în fapt că Ioan Milian a fost împușcat de armata română fără să fie vinovat și fără o procedură legală judecătorească totuși găsește că nu există răspunderea Statului pentru daunele cauzate terților de către armata sa ;

Că deasemenea Curtea a violat și principiul de drept al aplicabilității unui text de lege în cazuri analoage, dar neprevăzute în lege, căci în speță trebuia să aplice prin analogie dispozițiunile art. 576 pr. pen. ard. conform cărora Statul răspunde când organele sale au ordonat greșit o prevențiune ori, în speță fiind vorba de o executare ordonată greșit de armată prin analogie trebuia să aplice dispozițiunile art. 576 pr. pen. ard. ;

Considerând că potrivit dispozițiunilor art. 1315 c. c. a. Statul răspunde de daunele cauzate terților de către prepușii săi ;

Considerând însă, că în speță, Curtea de Apel a stabilit că soțul și tatăl reclamantilor a fost împușcat de trupele române în zona operațiunilor de războiu fără nici o procedură judecătorească ;

Că așa fiind soldații cari au împușcat pe Ioan Milian, fără a se fi stabilit că au executat un ordin al autorității militare superioare, nu pot fi considerați prepuși ai Statului și din acest motiv Statul nu poate fi făcut răspunzător.

Că așa fiind, fără violarea legii sau a principiilor de drept, Curtea de Apel a confirmat sentința tribunalului prin care s'a respins acțiunea în daune a reclamantilor intimati.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II-a...
Dec. civ. No. 203/1933. Președinte: Al. Dem. Opreșcu, consilier
Divorț. Art. 77, lit a), legea matrimonială. Con-

diții. Somațiunea judiciară nu se poate face înainte de expirarea unui timp de 6 luni dela părăsire. Motiv just de părăsire ca impediment la admiterea acțiunii soțului părăsit. Art. 92 c. c. a. Domiciliu. Expatrierea soțului. Soția nu e datoare să se expatrieze. Neurmarea soțului în străinătate nu constituie o părăsire, soția având just motiv de a rămâne în țară neputând fi silită a se expatria. Inapoiat în țară soțul nu are acțiune conf. art. 77 lit. a) dacă prin scrisorile ce i-a adresat și-a manifestat intenția de a se divorța de soție, acesta fiind autorizată a nu restabili viața conjugală în asemenea împrejurări.

Considerând că art. 77 din legea matrimonială dispune că poate cere desfacerea căsătoriei acea parte conjugală pe care soțul său a părăsit-o cu intenție și fără cauza justă, prevăzând la lit. a), cazul când soțul, care strică comunitatea de viață conjugală, a fost obligat prin hotărâre judecătorească după împlinirea a șase luni dela părăsirea soțului, să restituie conviețuirea și nu îndeplinește această hotărâre nejustificată în termenul fixat judecătorește.

Considerând că din acest text rezultă că, pentru a se putea cere divorțul în baza motivului dela litera a), legea impune, că o condițiune esențială ca părăsirea soțului să fi durat cel puțin 6 luni, numai acest termen putându-se emite somațiunea judiciară de restabilire a vieții conjugale ; că, deasemenea legea mai cere ca părăsirea să fi avut loc fără un just motiv, adică să nu fi fost îndreptățită de vre'un fapt al soțului părăsit, care să fi autorizat pe celălalt soț a întrerupe comunitatea de viață conjugală.

Considerând că acestea fiind normele admise în materie în speță intimata nu era obligată a urma pe recurent în Austria, în sanatoriul din Wienerwald, deoarece, deși în principiu femeia este ținută să urmeze pe bărbat această obligațiune de cohabitare există numai întrucât este vorba de domiciliul soțului, după cum rezultă din termenii preciși ai art. 92 c. c. austriac, iar nu și în cazul când soțul pleacă în străinătate, deoarece soția nu poate fi după lege, îndatorată să se expatrieze.

Că refuzul intimatei de a urma pe recurent în sanatoriul din Wienerwald poate fi socotit cu atât mai puțin ca o violare a obligațiunii prevăzută de art. 92 sus citat și, deci, ca o părăsire în sensul art. 77 lit. a), legea matr., cu cât, indiferent de considerațiunea amintită că soția nu este ținută să și urmeze soțul peste hotare, recurentul, puțin timp după sosirea sa în sanatoriu, a făcut cunoscut intimatei intențiunea sa de a se despărți de dânsa, ceeace dovedia voința lui neîndoelnică de a nu mai relua traiul comun și constituia totdeodată pentru intimată un just motiv de a nu restitui viața conjugală și de a nu urma pe soț în străinătate.

Considerând că, în asemenea situațiune, refuzul intimatei de a urma pe recurent în Austria, neputând fi calificat drept părăsire în condiții

unile art. 77 legea matr. consecința este că acest refuz nu poate fi determinat în ce privește fixarea datei de când urma să curgă termenul legal de 6 luni, pentru a se susține — cum eronat o face recursul — că întrucât dela acea dată — 8 Octombrie 1927 — când numitul a plecat din țară, a trecut termenul prevăzut de lege, somațiunea tribunalului din 22 Noemvrie 1930 a fost făcută potrivit art. 77 lit. a), adică după expirarea celor 6 luni de separațiune.

Considerând că nici după reîntoarcerea recurentului în țară, care a avut loc la 15 Iunie 1928, nu i se poate imputa intimatei că n'a restabilit viața conjugală, întrucât el însuși refuzase această restabilire prin scrisorile din 26 Iunie și 25 Iulie 1928, trimise intimatei din Austria și prin cari îi comunica hotărârea sa nestrămutată de a se despărți de dânsa; că, dar, față cu această voință manifestată de recurent, intimata cu drept cuvânt a refuzat reintegrarea domiciliului conjugal, după înapoierea soțului, ceea ce iarăși exclude aplicabilitatea art. 77 lit. a), legea matr. acest text cerând ca părăsirea să fie nejustificată, ori, în speță, ia a fost motivată de atitudinea însăși a recurentului.

Considerând, deci, că atâta vreme cât voința recurentului a fost să renunțe la viața conjugală, faptul pentru intimată de a nu fi reluat viața conjugală nu poate constitui o vină.

Jurisprudențe comerciale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția III-a
Decizia No. 330-1933. Președinția d-lui O. Băleanu, consilier

Procurist. Comanditar. Convențiune. Interpretarea ei este de atributul suveran al instanței de fond, care nu poate, însă, să-i denatureze înțelesul. Când termenii unei convențiuni, priviți izolați indică un anumit înțeles al convențiunii, instanța de fond poate totuși să constate că altul este sensul ei, dacă constatarea sa în această privință este susținută prin întregul complex al împrejurărilor în cari a fost încheiată. Dreptul comanditarului de a reprezenta societatea este recunoscut de însuși textul legii și aceasta ca o urmare a răspunderii nelimitate rezultată din calitatea de comanditar (128, 133, 92, 97 cod. com.) Termenul „exclusiv“ înțelesul de a reprezenta singur societatea.

Având în vedere, că prin motivele I și II de casare recurentul se plânge de denaturarea convențiunii din 25 Martie 1930, și de violarea de lege, în desvoltarea căroră susține, că stabilirea Curții de Apel că dânsul ar fi un simplu procurist, deși potrivit convențiunii avea dreptul exclusiv de a reprezenta societatea, este făcută prin denaturarea și greșită interpretare a convențiunii, care are putere de lege;

Considerând, că deși este cert, că convențiunea

legal încheiată are putere de lege părțile contractante și întrucât termenii întrebunțați de părți sunt clari și categorici, instanțelor de fond nu le este îngăduit sub aparența de interpretare să-i denatureze, adică să modifice înțelesul clar și vădit neîndoielnic sau să refuze efectele lor legale, substituind pretinsa intențiune a părților, nu mai puțin este adevărat că atunci, când termenii contractului sunt obscuri și îndoelnici, putând da loc la diferite interpretări, când prin urmare se impune o interpretare pentru a se determina sensul și întinderea lor, judecătorii de fond au puterea suverană în această privință și interpretarea ce o dau, nu e cenzurabilă de Inalta Curte;

Considerând însă, că nici natura nici înțelesul unei convențiuni nu este în funcțiune numai de termenii întrebunțați chiar dacă acești termeni priviți izolați ar fi de natura a indica un asemenea înțeles al convențiunii, instanța de fond poate totuși să constate că altul este sensul ei, dacă constatarea sa în această privință este susținută prin întregul complex al împrejurărilor în cari a fost încheiată.

Având în vedere, că în speță Curtea de Apel prin considerentele deciziunii sale examinând atât împrejurările între cari a fost încheiată convențiunea cât și termenii convențiunii, constată că intențiunea intimatului a fost a angaja pe recurent, ca procurist, iar nu ca reprezentantul exclusiv al societății, prin aceasta nu a denaturat convențiunea părților și n'a violat nici un text de lege, ci a uzat de dreptul ei de apreciere, astfel că motivele I și II de casare sunt neîntemeiate, deoarece dreptul comanditarului, în speță al intimatului, de-a reprezenta societatea din care face parte, este recunoscut de însăși textul legii și aceasta ca o urmare a răspunderii nelimitate rezultată din calitatea de comanditar (128, 133, 92, 97, cod. com.)

Că deci, motivele I și II de casare sunt nefondate, cu atât mai mult, că sub termenul „exclusiv“ din convențiune este a se înțelege dreptul recurentului de a semna „singur“ în mod valabil societatea fără vre-o altă formalitate.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția III-a
Decizia Nr. 118-933. Președinția d-lui O. Băleanu, consilier

Conform art. 19 din Legea Concordatului preventiv, rezultă că deciziunile asupra concordatului se iau prin votul creditorilor reprezentând trei pătrimi din totalul creanțelor neprivilegiate și negarantate prin ipotecă sau gaj, și din același text reiese că creditorii trebuie să fie față personal sau reprezentați prin mandatar și astfel să-și manifeste voința.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs și actele dela dosar rezultă că Tribunalul Hunedoara, Secția III-a procedând la omologarea concordatului preventiv cerut de recurentul Bernat Solomon și admis de judele concordatar prin procesul verbal din 15 Martie 1930, prin încheie-

rea Nr. Cop. III 6405/44/929, a respins dela omologarea concordatului.

Că recurentul făcând apel contra acestei încheieri Curtea de Apel Cluj, prin deciziunea supusă recursului a respins apelul pe considerațiunea că creditorii prezenți cu ocazia verificării creanțelor, neprezentând trei părți din totalul creanțelor, neprivilegiate și negarantate cu ipotecă sau gaj, cum cere art. 19 din legea concordatului, nu este locul la omologarea concordatului;

Având în vedere că prin motivele de casare recurentul se plânge de violarea și reaua aplicațiune a art. 27, 31 din legea concordatului, săvârșite de Curtea de Apel prin argumentarea, că votarea concordatului se face numai în temeiul voturilor creditorilor prezenți la adunarea generală;

Având în vedere că în conformitate cu art. 19 din legea concordatului, deciziunile asupra concordatului se vor lua, prin votul creditorilor reprezentând trei părți din totalul creanțelor neprivilegiate și negarantate cu ipotecă sau gaj;

Considerând că din acest text, care condiționează valabilitatea unei hotărâri luate în asemenea materie de votul creditorilor, cari reprezintă trei părți din capitalul datorat, rezultă că creditorii trebuie să fie de față personal sau prin mandatar regulat autorizat și să-și manifeste voința în mod real, ceea ce reiese de altfel și din art. 26 din aceeași lege, care prevede că procesul verbal dresat de judecătorul delegat va cuprinde și modul de votare a creditorilor cu indicarea numelui fiecăruia.

Că în asemenea situațiune de drept și întrucât în speță este constant, că cu ocazia verificării creanțelor, creditorii prezenți la acea dată au reprezentat numai o sumă de 407.276 lei din capitalul datorat de recurent, care este mai mică decât trei părți din acel capital. Curtea de Apel, cu drept cuvânt a respins apelul recurentului, fără a viola sau aplica greșit vreun text de lege;

Cât despre motivul de casare, că Tribunalul în materie de omologare nu putea examina din oficiu condițiunile de admisibilitate a unei cereri de concordat preventiv care fusese deja admis în principiu, deasemenea este neîntemeiat, deoarece potrivit art. 33 din legea concordatului instanța de omologare este îndrituită și obligată să verifice dacă cererea de concordat întrunește condițiunile legale.

Jurisprudențe procedurale

INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE, Secția II-a
Dec. civ. No. 555/1933. Președinte: Al. Dem. Opreșcu, consilier
Execuție silită. Coobligat solidar. Apel făcut de un singur coobligat. Potrivit art. 80 proced. civ. puterea sentinței are efect și asupra copărtașului care nu ia parte activă în proces, când apărarea este unitară. Apelul făcut cu succes de unul din copărtașii procesului profită și aceluia care nu a făcut apel întrucât obiectul apărării este indivizi-

bil și deci, consecințele se răsfrâng asupra ambilor copărtași. În asemenea împrejurări hotărârea atacată cu apel numai de unul din părți nu este definitivă nici față de celălalt părât care nu a făcut apel și nu se poate ordona execuția silită nici față de acesta.

Având în vedere că din încheierea supusă recursului și actele dosarului rezultă în fapt că prin sentința cu No. C. 869/1926 a tribunalului Cluj, secția IV-a, pornită de Dr. Iuliu Mezei, în calitate de proprietar al unui camion și Gheorghe Covaci, în calitate de sofer, fiind obligați la plata unei pensii viagere, lunară către văduva lui Alexandru Vincze, în contra acestei hotărâri a făcut apel numai părâtul Gheorghe Covaci.

Că la cererea reclamantei, pe considerațiunea că sus indicata sentință a rămas definitivă față de părâtul Dr. Iuliu Mezei, Tribunalul sus amintit prin încheierea cu No. C. 869/1926, ordonă execuția silită în contra acestui părât, pentru realizarea ratelor scadente ale rentei viagere, hotărâre ce fiind atacată cu apel de către Dr. Iuliu Mezei, a fost menținută și prin deciziunea cu No. C. III 1694-51 a Curții de Apel Cluj, ce se află atacată cu prezentul recurs.

Având în vedere că pentru a decide astfel, Curtea de fond motivează că părâtii deși sunt obligați în mod solidar, dar întrucât condamnarea lui Dr. Iuliu Mezei fiind bazată pe o răspundere obiectivă, iar a lui Gh. Covaci, care făcuse apelul, pe una subiectivă, consecințele unei eventuale admiteri a apelului nu profită și Doctorului Iuliu Mezei, întrucât faptul generator de responsabilitate nu este unic și deci art. 80 din pr. c. nu se poate aplica în speță.

Având în vedere că recurentul prin unicul motiv de casare susține că Curtea de fond, a violat dispozițiunile art. 80 din proc. civ. tr. deoarece părâtii având o apărare comună în procesul de fond și anume lipsa de răspundere subiectivă și obiectivă, ci vinovăția însăși a victimei în cauza accidentului și cum tribunalul nu a primit această apărare comună, i-a condamnat în mod solidar; că deci, în cazul unei eventuale admiteri a apelului pe baza indicatei apărări aceasta ar profita și proprietarului camionului întrucât faptul generator al responsabilității nu ar mai exista și deci în acest sens hotărârea tribunalului de fond neputând fi considerată definitivă, în consecință nu se putea ordona execuțiunea silită.

Considerând că potrivit dispozițiilor art. 80 din pr. c. tr. atunci când dreptul în discuție se poate decide numai în mod unitar pentru sau contra copărtașilor, sau dacă conform regulei legale puterea de drept a sentinței are efect și asupra copărtașilor atunci faptele acestora activi în proces au efect și față de acei copărtași cari neglijează ziua de înfățișare sau un termen, dacă nu iau parte activă în proces.

Având în vedere că din procesul de fond rezultă că părâtii și-au bazat apărarea comună pe lipsa de responsabilitate subiectivă și obiectivă

din partea lor, susținând că accidentul a fost provocat din cauza vinovăției victimei.

Considerând că această apărare unitară a copărtașilor, în cazul când ar fi primită de instanța de apel, ar apăra pe ambii părâți de orice răspundere, chiar dacă apelul ar fi dedus numai de unul din ei, întrucât obiectul apărării este indivizibil, și deci consecințele se răsfrâng asupra ambilor copărtași.

Că dar în atari condițiuni dreptul din discuțiune, — după modul cum s'au apărat părâții în procesul de fond, urmând a se decide în mod unitar de aci rezultă că hotărârea tribunalului la care au fost condamnați părâții în mod solidar, nu poate fi considerată definitivă deși a fost apelată numai de creditorul Kovacs Gheorghe, și neatacată de către Dr. Iuliu Mezei, și în consecință cererea de executare a execuțiunii nu poate fi admisă.

Că astfel fiind, numai prin violarea legii instanțele de fond au ordonat execuțiunea silită în contra creditorului solidar dr. Iuliu Mezei așa că motivul găsindu-se întemeiat, recursul cată a se admite casându-se ambele hotărâri fără trimitere respingându-se în consecință cererea de execuție silită.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I-a
Dec. Nr. 914/932 Președinte: T. Magheru, consilier

Recurs inadmisibil. Hotărâre premergătoare. Art. 24 alin. 3 Legea Curții de Casație. Decizia Curții de Apel, prin care aceasta se pronunță numai asupra excepțiunii, fără să rezolve pricina sau să se desinvestească, este o hotărâre premergătoare și în cazul când restitue dosarul tribunalului conf. art. 518 din procedura civilă, ca acesta să judece în fondul cauzei. Deci conform art. 24 alin. 3 din legea Curții de Casație, recursul în contra unei asemenea deciziuni e inadmisibil.

Curtea, deliberând, asupra admisibilității recursului;

Având în vedere decizia atacată cu recurs, din care rezultă că Curtea de Apel, reformând sentința Nr. C. 2140/13-1929 a Tribunalului Alba, secția II-a, a respins excepția dilatorie bazată pe art. 180 pct. 5 pr. civ. ard., excepția ce fusese admisă de Tribunal, și a restituit Tribunalului dosarul cu invitarea de a proceda la judecată în fond a acțiunii;

Considerând că, prin decizia dedusă astăzi în recurs, Curtea de Apel, sesizată cu judecarea apelului îndreptat de intimati contra sentinței prin care Tribunalul declarase stins procesul, nu dă o decizie prin care să rezolve pricina dedusă înaintea sa, și să se desinvestească, ci se pronunță numai asupra excepțiunii ridicată de părți, procesul urmând să fie judecat în fond de Tribunal, căruia i-a fost trimisă pricina, conf. art. 518 pr. civ. ardeal.

Că, în asemenea condițiuni, decizia Curții de Apel nu poate fi privită ca o sentință desăvârșită, ci numai ca o sentință premergătoare, în contra căreia art. 24 alin. 3 legea Curții de Casa-

ție neacordând dreptul de recurs decât după ce s'a dat o sentință definitivă asupra fondului procesului, recursul de față este inadmisibil și se respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I-a
Decizia No. 1067/932. Președinția d-lui V. Șandor, consilier
Citarea în fața instanței de apel a tuturor părților care au figurat la prima instanță.

Având în vedere că prin motivul I, de casare se susține că întrucât acțiunea a fost pornită de reclamant atât în contra părâții Margareta Evi n. Lukell, cât și în contra părâților Firma Carol F. Jikeli s. p. a., Firma Goldman și Klein și Simon Manu, Simon Jacob și Schachter Mauritiu, numai cu violarea art. 485 proc. civ. ard. și 35 din legea de accelerare, în apelul făcut de părâta Margareta Evi n. Lukell, au fost citați numai apelanta și Ministerul reclamant, fără ca instanța de apel să dispună și citarea celorlalți părâți, care aveau interes în cauză.

Având în vedere că în adevăr din lucrările aflate în dosarul Curții de Apel — procesele verbale de sedință, etc. — rezultă că înaintea instanței de apel au fost citate și au figurat ca părți numai apelanta Margareta Evi și Ministerul Finanțelor ca intimat.

Considerând că întrucât potrivit art. 35 din legea accelerării judecăților și art. 485 proc. civ. art. înaintea instanței de apel trebuiau citate toate părțile cari au figurat la prima instanță, numai cu violarea acestor texte, Curtea de Apel a judecat apelul făcut de părâta Margareta Evi, fără a dispune citarea ca intimati și a celorlalți părâți, cari au figurat înaintea primei instanțe.

Că deci motivul prim de casare, fiind întemeiat, recursul urmează a fi admis, fără a mai fi necesară examinarea restului de motive și a se casa decizia atacată cu recurs cu trimitere la aceeași instanță, — spre a se judeca din nou cauza.

Jurisprudențe penale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II-a
Dec. Nr. 1101/933. Președinte: Al. Dem. Opreșcu, consilier

Furt. Gaz metan. Neachitarea taxelor de consumație. Inchiderea gazului prin punerea unei plombe de control. Ruperea ei și consumarea mai departe a gazului constituie infracțiunea de furt.

Având în vedere că instanța de fond constatată în fapt, pe baza probelor administrate, că în ziua de 10 Iunie 1931, acuzatul neachitând taxele de consumație a gazului metan, societatea exploatoare i-a închis gazul, montând și o plombă de control, pe care acuzatul a rupt-o și a continuat consumarea gazului sub ascuns, cu intențiunea de a și-l însuși pe nedrept, până la 13 Februarie 1932, când a fost prins de către funcționarii Societății.

Considerând că, acest fapt constat în sarcina acuzatului întrunește în totul elementele

crimei de furt, prevăzută de textele mai sus menționate;

Că deci, bine și legal au constatat instanțele de fond, infracțiunea și au calificat fapta acuzatului.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II-a
Dec. Nr. 1268/1933. Președinția d-lui Al. Dem. Oprescu, consilier Bătăi. *Omisie esențială. Martori propuși de acuzat pentru a dovedi că a mărturisit numai în urma presiunii prin bătăi. Nepreocuparea instanței de fond de acest probatoriu. Dacă s'ar fi admis proba și s'ar fi dovedit adevărul susținerii, soluția ar fi fost alta.*

Având în vedere, că prin motivele de casare, scrise recurenții susțin, că prin apelul lor au propus probe noi, de care însă Curtea de Apel nu se ocupă și deci s'ar fi comis o omisiune esențială, nulitatea prevăzută de art. 384 p. 9 pr. p.

Având în vedere, că în adevăr, prin petițiunea de apel, recurenții de azi, au propus martori pe Dobrei Iosif și Petreți Ion, din Bejan, pentru a dovedi că mărturisirile complete ce au făcut la jandarmi cu ocazia primelor cercetări, au fost date numai spre a scăpa de sub presiunea bătăii și a maltratărilor ce au suferit cu acea ocaziune.

Că, din examinarea deciziunii supusă recursului, se constată că instanța apelativă, a respins apelul recurenților de azi fără a se preocupa întru nimic de această a lor cerere făcută în interesul apărării.

Considerând că această omisiune este esențială din punct de vedere al apărării deoarece dacă Curtea de Apel preocupându-se de probatoriul cerut, l-ar fi admis s'ar fi putut ca în urma audierii martorilor propuși, soluțiunea procesului să fi fost cu totul alta și prin urmare instanța a săvârșit nulitatea prevăzută de art. 384 p. 9 nr. n.

Că în asemenea condițiuni, motivul doi de casare este întemeiat și prin consecință recursul are a se admite, deciziunea a se casa; iar afacerea să fie trimisă spre a fi din nou judecată la aceeași instanță.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II-a
Dec. Nr. 1038/1933. Președinția d-lui Al. Dem. Oprescu, cons. *Recurs contra unei încheieri premergătoare. Inadmisibilitate. Art. 292 proced. pen. și 24 legea Curții de Casație.*

Asupra admisibilității recursurilor introduse de Parchetul General Cluj și apărătorii speciali ai acuzatilor Emil Pop și Crișan Ion în contra încheierii Curții de Apel Cluj Nr. P. II 1248/932.

Având în vedere că din examinarea dosarului rezultă că, în ziua de 25 Ianuarie 1933, venind spre judecare înaintea Curții de Apel Cluj secția II, cauza penală Nr. P. II 1248/932 privitoare pe acuzatii numiți mai sus, Procurorul General de pe lângă acea Curte a cerut să se ia act că și retrage apelul declarat în cauză, că Curtea refuzând a ține seama de această revocare, Procurorul de Curte cât și Apărătorii speciali ai acuzatilor au

declarat recurs în contra încheierii prin care respingându-li-se cererea de revocare, s'a amânat cauza pentru continuarea desbaterii.

Considerând că este constant că prin recursurile făcute se atacă o încheiere privitoare la pregătirea desbaterii principale.

Considerând că, din termenii clari ai art. 292 proc. penală, rezultă că în contra dispozițiilor președintelui desbaterii principale și ale primei instanțe, referitoare la fixarea termenului și pregătirea desbaterii principale, nu există drept de recurs (apel) principiu de altfel urmat și de art. 24 din legea organică a acestei Inalte Curți;

Că neexistând drept de apel nu se poate aduce — potrivit o hotărâre în recurs.

Că prin urmare recursurile de față care poartă asupra încheieri referitoare la pregătirea desbaterii principale sunt în principiu inadmisibile și cată a se înlătura ca atare.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II-a
Decizia Nr. 1032/1933. Președinte: Al. Dem. Oprescu, consilier *Amnistie. — Art. 53 legea pt. asanarea datoriilor agricole. — Instanța de fond nu a cercetat faptele cu privire la aplicabilitatea amnistiei. — Casare cu trimitere din oficiu conf. art. 35. Nov. penală.*

Asupra recursurilor declarate de acuzatul Lăpușan Ioan și apărătorul public, în contra deciziei Nr. P. II 909/1932 a Curții de Apel Cluj secția II-a, prin care numitul a rămas condamnat la 2 zile închisoare corecțională, pentru infracțiunea prevăzută de art. 359 teza II. c. p. cu aplicarea art. 92 cod. penal.

Având în vedere, că acuzatul declară recurs susținând că nu este vinovat, iar apărătorul public invocând nulitatea prevăzută de art. 385 p. I-a proc. penală.

Considerând că, apărătorul public invocând înaintea Curții de fond dispozițiunile art. 53 din legea pentru asanarea datoriilor agricole, a cerut să se constate că faptul acuzatului este amnistiat.

Considerând că față de această apărare Curtea de fond n'a cercetat în fapt dacă într'adevăr este agricultor și dacă datoria s'a este de proveniență agricolă.

Că astfel, această Inaltă Curte neavând posibilitatea de a verifica dacă numitul intră sau nu în prevederile textului invocat urmează, în baza art. 35 Nov. Proc. Penală a casa din oficiu deciziunea atacată și a trimite cauza la aceeași instanță de fond, pentru a stabili cele de mai sus și a da o nouă hotărâre.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II-a
Decizia Nr. 1779/1933. Președinte: N. Stănilă, consilier

Recurs inadmisibil. — Hotărâre penală dată de tribunal în a doua instanță. — Contravenție la legea drumurilor. — Recurs la Curtea de Apel respins de această. — Recurs în Casație. — Inadmisibil pentru că potrivit art. 426 și 381 procedura penală nu se poate face recurs în casație contra sentinței tribunalului dată în a doua instanță.
Deliberând,

Asupra recursului declarat de Balog Sigismund, contra deciziei cu No. 3907/1932, a Curtii de Apel Cluj secția I-a ;

Având în vedere că prin această hotărâre s'a respins recursul, ce numitul l-a făcut contra sentinței No. P. I. 3202-5/1931 a Tribunalului Someș, dată ca instanță de apel prin care a fost condamnat la 5000 lei amendă pentru contravenția prevăzută de art. 92, 93 și 104 din legea drumurilor ;

Asupra admisibilității recursului ;

Considerând că în conformitate cu legea art. 381 și 426 pr. p. nu se poate face recurs în casatie contra sentinței tribunalului dată în a doua instanță ;

Că așa fiind, recursul de față fiind îndreptat împotriva deciziei No. 3907/1932 a Curtii de Apel Cluj, secția I-a, dată ca instanță de recurs împotriva unei sentințe a Tribunalului pronunțată în a doua instanță, se găsește inadmisibil și se respinge ca atare.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția I-a.

No. P. I. 1377/1932.

Legea pentru valorificarea produselor agricole. — Contravenții. — Caracterul acestor contravenții. — Cum trebuie constituită instanța.

Ministerul de finanțe, direcția timbrului, prin decizia No. 17.035-1931 din 2 Octombrie 1931, a probând procesul verbal dresat de șeful poliției Gherla, la data de 20 Septembrie 1931, prin care se constată că s'a găsit în brutăria lui Mihaly Simon din Gherla, 200 bucăți pâine neagră netimbrate, conform legii, a supus pe acest brutar la o amendă de 5.000 lei, pe baza art. 25 din legea pentru valorificarea produselor agricole, modificată prin legea publicată în Monitorul Oficial No. 167 din 22 Iulie 1931.

Contra acestei decizii s'a făcut apel la tribunalul Someș de contravenient, iar tribunalul prin sentința sa penală No. P. 2878/931 din 24 Martie 1932, a pronunțat achitarea contravenientului, pe baza art. 326 pct. 1, a. pr. p.

În contra acestei sentințe s'a declarat recurs de avocatul statului pentru violarea art. 25 din legea menționată.

Curtea, având în vedere dispozițiunile art. 29 din legea publicată în Monitorul oficial No. 167 din 22 Iulie 1931, prin care se arată că tribunalul, în apel, va cita pe apelant și pe fisc, prin administratorul financiar al județului, fără a se arăta că trebuie citat și reprezentantul Ministerului public, iar prin aliniatul ultim se arată că decizia Ministerului rămasă definitivă prin neapelare sau, sentința tribunalului, se va executa prin organele fiscalului ;

Având în vedere și dispozițiunile art. 56, rămase în vigoare, de legea publicată în Monitorul Oficial No. 82 din 8 Aprilie 1931, prin care se arată cazurile când tribunalul urmează a judeca conform dreptului comun, cazuri în care se pronunță pedeapsa amenzii, dela 500—100.000 lei — și închisoare dela 8 zile la 3 luni.

Curtea, găsește că în afară de faptele prevăzute de art. 56, celelalte infracțiuni la dispozițiunile

acestei legi, nu au un caracter penal și prin urmare nu trebuiesc judecate de instanțele judecătorești, ca instanțe penale.

Astfel fiind, cum în cazul de față infracțiunea e prevăzută și sancționată de art. 25 din această lege și tribunalul a judecat constituit ca instanță penală cu reprezentarea Ministerului public, Curtea a trebuit să anuleze sentința tribunalului, conform dispozitivului.

Cluj, 5 Iulie 1932.

Președinte : ss. I. Mănescu, ref. ss. I. Voiteșcu
votanți ss. V. Stamatopol, gref. ss. V. Lupas.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE, Secția III-a
Decizia Nr. 1073/932. Președinte: C. Crăciunescu, consilier

Perimare. — Abandonarea recursului timp de peste trei ani. — Art. 446 p. c. ard.

Deliberând,

Asupra cererii de perimare făcută de intimatul Ministerul Apărării Naționale prin care cere perimarea recursului făcut de recurentul Arpad Görke, contra deciziei No. C. I. 2450-3/1929 din 21 Noembrie 1929, a Curtii de Apel Cluj secția I, pe motiv că recurentul a abandonat acest recurs timp de peste trei ani, fără să mai facă vre-un act de procedură cu caracter contradictoriu conform legii.

Având în vedere că potrivit art. 446 al. ultim proc. civ. ard. termenul de perimare este de 3 ani și curge dela data când părțile au lăsat procesul în nelucrare.

Considerând că în speță, din dosar se constată că dela 20 Ianuarie 1930, data când s'a primit la această Inaltă Curte dosarul de fond al Curtii de Apel Cluj secția I-a cu No. 2450-1929 împreună cu recursul făcut de Arpad Görke contra deciziei cu No. 2450 din 21 Noembrie 1929 a Curtii de Apel Cluj secția I, dată în proces cu Ministerul de Război și până la 20 Ianuarie 1933, data prezentei cereri de perimare făcută de intimat, — nu a mai intervenit nici un act cu caracter contradictoriu care să întrerupă perimațiunea recursului de față.

Că în asemenea situațiune și întrucât dela 20 Ianuarie 1930 și până la 20 Ianuarie 1933, data cererii de perimare, au trecut cei trei ani prevăzuți de art. 446 citat în care timp procesul a stat în nelucrare, recursul urmează a se declara perimat și procesul stins-potrivit art. 475 al. ultim procedura civilă ordinară.

Jurisprudențe la legi speciale

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE, Secția II-a.
Dec. Nr. 53 din 24 Nov. 1932. Preș. D. Volanschi, prim preș.

Timbru. Registrele celor neobligați să le fie dacă pot fi contravenienți. Forța juridică a deciziilor, Comisiei Centrale a Timbrului

Potrivit art. 4 paragraf 19 din Legea Timbrului, sunt supuse la taxa timbrului de 3 lei, fiecare filă din registrele Jurnal și Inventar, ținute de comercianți.

Din sensul acestui text Legea Timbrului, care

se referă în mod expres la registrele ținute de comercianți, — rezultă că legiuitorul a înțeles să supună la taxa de timbru pentru registre comerciale numai pe acei comercianți obligați conform codului comercial a ține registre, nu și pe aceia scutiți prin acel cod de obligațiunea ținerii registrelor.

Și prin art. 75 din aceeași lege care prevede sancțiuni, amenzi pentru menținerea și netimbrarea de către comercianți a registrelor obligatorii după acea lege, — legiuitorul a înțeles să aplice această sancțiune numai comercianților cari fiind ținuți conform codului de comerț a avea asemenea registre, nu le posedă sau nu s'au conformat obligațiunii de a le timbra.

De aci rezultă că, prin art. 4 paragraful 19 și art. 75 din legea Timbrului nu s'a abrogat din punct de vedere fiscal distincțiunea pe care codul de comerț o face între marii și micii comercianți, atunci când prin art. 5 scutește pe aceștia din urmă de obligațiunea ținerii registrelor, că din contra, legiuitorul a menținut și din punct de vedere fiscal distincțiunea prevăzută la art. ... din codul comercial și prin consecință n'a impus și micilor comercianți obligațiunea de a ține și timbra registre și nici n'a sancționat față de ei neținerea și netimbrarea lor.

Deși prin deciziunile Comisiei Centrale a Timbrului din 2 Iulie 1927 și 6 Noembrie 1928 s'a impus tuturor comercianților obligațiunea de a ține și timbra registre, — totuși aceste deciziuni — oricari ar fi caracterul lor, — nu pot fi obligatorii pentru epoca anterioară datei când prin modificarea adusă prin legea dela 1 Ianuarie 1932, articolului 110 din Legea Timbrului, s'a prevăzut obligativitatea lor.

Deci, nerespectarea acelor deciziuni la o epocă anterioară modificării aduse la 1 Ianuarie 1932, nu poate constitui din partea micilor comercianți o nesocotire, a dispozițiilor art. 4, paragraful 19 din Legea Timbrului și nici nu se poate atrage sancțiunea prevăzută la art. 75 din aceeași lege.

NOTĂ. — Reproducem parte din prefața la Legea Timbrului, întocmită de directorul revistei, referitor la această chestie :

„Ne permitem să zicem câteva cuvinte asupra rostului și forței legale a deciziunilor Comisiei timbrului.

Potrivit art. 110 din legea dela 1927, Comisia timbrului a fost instituită, spre a-și da avizul, asupra chestiunilor ce i se vor pune de Ministerul de Finanțe, cu privire la executarea acestei legi și pentru rezolvarea dificultăților de aplicare a legii. Cu un cuvânt comisiunea timbrului, conform legii din 1927, este mai mult un consiliu de juriști, de diferiți specialiști și profesioniști, pus la dispoziția Ministerului de Finanțe, care să-l ajute în interpretarea și oportunitatea aplicării și executării legii timbrului, atunci când aplicarea și executarea ei, ar prezenta dificultăți,

Pusă așa chestiunea, Ministerul de Finanțe, rămânea răspunzător, față de cetățeni și pentru instanțele judecătorești, de reaua interpretare, aplicare și executare a legii, indiferent de partea de consilii date de Comisia timbrului.

Vine legea din 1 Ianuarie 1932 și adaugă articolul 110 un ultim alineat, prin care se dispune că „avizele acestei comisiuni sunt obligatorii”. Nu spune însă pentru cine sunt obligatorii.

Luată însă situația legală anterioară, ar urma că părerea Comisiunii de unde înainte erau facultative pentru Ministerul de Finanțe, de data asta devin obligatorii pentru Minister.

Intrebarea este : Pot fi ele obligatorii pentru cetățean sau instanțele judecătorești ?

Pentru cetățean, sau instanțele judecătorești, conform constituției, nu pot fi obligatorii, de cât dispozițiunile legilor și regulamentelor; iar interpretarea lor, numai cea dată prin legi interpretative, caracterizate prin îndeplinirea formalităților constituționale.

Fără îndoială, că singura calitate pe care o poate avea avizele Comisiei timbrului, și pentru care recomandăm a nu fi înlăturate, este că sunt păreri, interpretări, în fine consultațiuni, emenate dela distinsi juriști și specialiști apropiați nevoilor cari se tratează.”

Redacția

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE, Secția III a.
Dec. Nr. 1072/932. Președ. G. Crăciunescu, consilier

Conform art. 1 din Legea de urmărire, în judecarea contestațiilor Administrația Financiară procedează ca primă instanță, cu apel la tribunal, de unde urmează, că actele administrației în această materie, nu pot fi considerate ca acte administrative de autoritate în sensul art. 1 din Legea contenciosului, ci sunt acte de jurisdicțiune, care pot fi atacate cu apel la instanțele judecătorești de drept comun.

Curtea, deliberând,

Având în vedere, că din deciziunea atacată cu recurs rezultă, că Percepția Urbană I-a Cluj, urmărind și sechestrând averea mobilă a reclamantei Banca Centrală pentru industrie și comerț din Cluj, pentru plata sumei de lei 50.127, bani 76, aceasta a făcut contestație, depunând totodată suma urmărită. Deși somată a se pronunța asupra acestei contestații. Administrația Financiară Cluj a refuzat să ia vre-o hotărâre.

Față cu această stare de fapt, Banca Centrală, prin acțiunea introdusă înaintea Curții de Apel, ca instanță de contencios administrativ, a cerut ca să fie obligat Ministerul de Finanțe, prin Administrația Financiară, să rezolve zisa contenstație și să pronunțe deciziunea sa, contrariu să fie obligată a plăti câte 500 lei daune cominatorii.

Curtea de Apel Cluj secția I-a prin decizia din 28 Iunie 1928, a admis acțiunea în contencios introdusă de Banca Centrală, obligând Ministerul de Finanțe și administrația Financiară să rezolve

cererea înaintată prin portărei, în ziua de 16 Decembrie 1927, referitor la rezolvarea contestației înregistrată sub No. 22.413 din 28 Iunie 1926 adresată de reclamantă.

Că, pentru a decide astfel, Curtea de Apel, după ce constată faptele enunțate mai sus, consideră că prin ele se vatămă drepturile reclamantei, și pentru aceasta îi admite acțiunea.

Având în vedere motivul II de casare, punctul a), astfel formulat: „Instance de fond, greșit aplicat art. 1 din legea contenciosului administrativ, admitând acțiunea, câtă vreme aceasta este inadmisibil în principiu.”

Violarea art. 1 din legea contenciosului.

„Nu este discutat că reclamanta prin acțiunea introdusă are scopul de a urgenta rezolvarea contestației sale introdusă la 18 Iunie 1926 contra urmării ce i-s'a făcut pentru încasarea unei creanțe a Statului, ori în materie de urmărire Administrația Financiară procedează de primă instanță, și hotărârile ei date sunt susceptibile de apel la instanță de drept comun. De aici rezultă că actele Administrației în această materie nu sunt acte administrative de autoritate, ci de jurisdicțiune, în consecință nu sunt atacabile în contencios.

Iar întrucât Administrația Financiară motivat sau nemotivat întârzie să judece contestația nu poate fi pusă în întârziere prin somațiunea înaintată prin Corpul Portăreilor, precum o instanță judecătorească nu poate fi forțată prin astfel de somațiuni ca să judece pricinile ce i-s'au fost aduse înainte.

„Este principiu de drept ca întrucât față de hotărârile autorităților există căi de atac normate prin legi, această hotărâre sau refuzul de a hotărî, nu sunt supuse căii de atac extraordinare a contenciosului.”

Considerând că după disp. art. 31 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice din 1 August 1921 în materie de contestație la urmărire, Administrația Financiară *statuând asupra tuturor chestiunilor de fapt și de drept deose în judecarea lor (art. 34 al. 4) procedează ca primă instanță, iar hotărârile date de ea susceptibile de apel la instanța de drept comun, de unde rezultă că actele administrației în această materie, nu pot fi considerate ca acte administrative, de autoritate în sensul art. 1 și urm. din legea contenciosului administrativ, ci sunt acte de jurisdicțiune, care pot fi atacate cu apel la instanțele judecătorești drept comun.*

Că, așa fiind, Curtea de Apel, în speță numai cu greșită aplicare a art. 1 și 4 din legea contenciosului administrativ și cu violarea de lege, s'a putut declara competentă să judece cererea intimitei obligând pe recurentă a-i rezolva cererea, referitoare la rezolvarea contestației amintită.

Că, dar, motivul II de casare pct. a) este întemeiat și deciziunea Curții de Apel urmează a fi casată, fără a se mai discuta celelalte motive de casare, ce devin fără interes.

In fond :

Având în vedere, că după cum s'a arătat în considerentele de mai sus, debitoarea Banca Centrală pentru industrie și Comerț adresându-se cu o cerere Administrației Financiare din Cluj, a înțeles să facă contestație la urmărirea îndreptată contra sa potrivit disp. art. 36 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice; că prin urmare în această privință toate actele Administrației Financiare sunt de jurisdicție ce nu pot fi cenzurate decât pe calea apelului la Tribunal și recursului în Casație; că astfel fiind, acțiunea de față, care tindea a se obliga Administrația Financiară la rezolvarea unei asemenea contestații, nu este de competența instanței de contencios administrativ, care are cădere potrivit disp. art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ să se pronunțe numai asupra drepturilor legale, prin acte administrative de autoritate.

Pentru aceste motive, Curtea, în numele legii, Admite recursul făcut de Ministerul de Finanțe.

Casează deciziunea No. C. I. 342-5/1928 din 28 Iunie 1928 a Curții de Apel Cluj secția I-a și judecând fondul respinge acțiunea ca inadmisibilă. Dată și citită în ședință publică astăzi 12 Iunie 1932.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE. Secția III-a Dec. No. 1115/933 Președinte : O. Bălcănu, consilier

Din dispozițiile art. 37 și 85 din Legea contractelor de muncă, cum și din expunerea de motive a legii rezultă, că sunt supuse acestei legi toate contractele de locațiune de serviciu și lucrări, cari contracte nu fuseseră deja reglementate prin legi speciale, cum de ex. Leg. St. funcț. publici, legea p. org. corpului de avocați, etc.

Conform art. 41 din Legea avocaților, avocații pentru plata onorariilor, au dreptul de a chema în judecată pe clienți la instanțele judecătorești a domiciliului său.

Curtea deliberând,

Unește incidentul cu fondul; după care s'a ascultat dl. avocat Calianu în dezvoltarea motivelor de casare, iar dl. avocat George Anton, în combaterea lor, în sensul întâmpinării sale delad dosar, după care

Curtea deliberând,

Găsește, că este locul a pune din oficiu în discuție chestiunea competenței acestei Inalte Curți, astfel că punând în discuțiunea părților această chestiune s'a ascultat reprezentanții recurentei și intimatul în legătură cu acest incident, după care,

Curtea deliberând,

Asupra incidentului de incompetență ridicat din oficiu ;

Având în vedere, că prin sentința atacată cu recurs, Tribunalul Năsăud a admis apelul intimitei firme și în baza excepțiunii prohibitive prevăzută de art. 180 pct. 2 pr. civ. a stins procesul făcut de recurent, fost jurisconsultul Societății intime, spre a fi obligată aceasta la plata sumei

de 12.228 lei, reprezentând valoarea impozitului global pe anul 1932 plătit de recurent și cari conform convenției dintre părți, trebuia să fie plătit de intimată.

Că, spre a decide astfel, Tribunalul, după ce constată în fapt că pretențiunea recurentului se bazează pe un contract de muncă, argumentează în temeiul disp. art. 120 al. II din legea contractelor de muncă comb. cu art. 166 din legea XVII-1884, că recurentul pentru pretențiunea se trebuia să uzeze în prim rând de procedură specială prevăzută de aceasta din urmă, adresându-se instanței industriale, și întrucât recurentul nu a făcut acest lucru, procesul trebuie stins conf. art. 188 pct. II pr. civ., că în contra acestei sentințe recurentul a făcut recurs la Curtea de Apel Cluj, care prin decizia No. C. III 3773-1932-13 din 16 Februarie 1933 și-a declinat competența, motivându-și decizia pe considerațiunea că recursurile în materie de conflict de muncă sunt de competența Curții de Casație.

Având în vedere, că este necontestat că recurentul a fost angajat ca juriconsult la firma intimată și că dânsul reclamă plata sumei acționate ca un accesoriu al onorariului convenit lui, în calitate de avocat.

Considerând că din interpretarea dispozițiilor art. 37 din legea contractelor de muncă, completate cu dispoziția art. 85 din aceeași lege, și din expunerea de motive, rezultă că sunt supuse aplicațiunii textului II al acestei legi, toate contractele de locațiune de servicii și lucrări, indiferent de natura muncii prestate, de vârstă sau sex, cu excepțiile dela art. 38 întrucât atari contracte nu fuseseră deja reglementate printr-o lege specială, ca de exemplu legea pentru statutul funcționarilor publici, legea pentru organizarea și unificarea corpului avocaților, etc., în care caz atari contracte sunt guvernate de aceste legi speciale.

Considerând că în ce privește competența instanțelor de judecată în contractele de onorarii de avocat art. 41 din legea avocaților din 1925 dispune în general că avocații au dreptul de a chema în judecată pe debitor, pentru onorariile datorite, înaintea instanțelor judecătorești ale domiciliului avocatului.

Că în atare situațiune urmează a aplica dispozițiunile dreptului comun.

Având în vedere, că potrivit art. 79 din legea de organizare a acestei Inalte Curți, instanța competentă a judeca recursurile îndreptate în contra sentințelor Tribunalele date în litigiile al căror obiect are valoare sub 50.000 lei este Curtea de Apel respectivă.

Considerând că întrucât în speță obiectul litigiului este de 12.228 lei, rezultă că incidentul invocat este fondat și ca atare această secțiune urmează a-și declina competența și a retrimite dosarul Curții de Apel Cluj spre a cerceta recursul în fond.

Pentru aceste motive Curtea, în numele legi!

Declină competența și dispune trimiterea dosarului Curții de Apel Cluj spre judecare.

Stabilește cheltuelile ședinței de azi la 1000 (una miie) Lei cheltueli de judecată.

Dată și citită în ședință publică, astăzi 15 Iunie 1933.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția III-a
Decizia Nr. 862/1933. Președinte: O. Băleanu, consilier

Conform art. 82 din legea XIX : 1907, asiguratul, ori urmașii, în afară de suma de asigurare, pot cere daune contra patronului, numai dacă se constată prin sentință penală definitivă, că accidentul s'a cauzat intenționat ori din neglijența patronului sau împuternicitului său, iar conform art. 83 din aceeași lege, daunele se pot cere și fără sentință penală, dacă intenția ori neglijența nu s'a putut constata pe cale judiciară, dar cere un motiv inerent persoanei care a cauzat accidentul.

Având în vedere, că prin deciziunea atacată cu recurs Curtea de Apel Cluj, a admis apelul intimătei Societatea „Petrosani” pentru exploatarea minelor de cărbuni și reformând sentința Tribunalului Hunedoara, secția II-a Nr. C. 1134-4-931, a respins acțiunea recurentei văd. lui Iosif Papp, pentru obligarea intimătei la despăgubiri rezultate din cauza unui accident de muncă în urma căruia soțul său a decedat.

Având în vedere că pentru a da această soluție, Curtea de Apel constată și motivează, că intimata în calitate de patron nu este responsabilă față de angajatul său care a suferit un accident de muncă, decât numai în cazul când se stabilește printr-o sentință penală definitivă anterioară, neglijența culpabilă, a patronului ori în speță nu s'a deschis acțiune publică și nici nu s'a dovedit vre-o cauză legală, care ar fi exclus deschiderea acțiunei publice ;

Având în vedere că prin motivele de casare recurenta se plânge de rea aplicațiunea a art. 83 și 84 din legea XIX/1907 în dezvoltarea cărora susține, că neglijența culpabilă a intimătei neputându-se constata din cauza Societății, întrucât n'a anunțat accidentul la organele în drept, dânsa răspunde pentru pagubele rezultate din accident, independent de deschiderea acțiunei publice, care nu s'a deschis chiar din culpa intimătei ;

Considerând că art. 82 din legea asigurărilor muncitorești XIX din 1907 dă dreptul asiguratului sau urmașilor săi, ca în afară de suma convenită ca asigurare, să ceară dela patron și despăgubiri, însă numai dacă se constată printr-o sentință definitivă penală, că accidentul a fost cauzat în mod intenționat sau prin neglijență de către patron sau împuternicitul său; art. 83 din aceeași lege prevede că dreptul la despăgubiri se va putea valida pe calea civilă și fără o sentință definitivă penală, dacă intenția sau neglijența nu s'a putut constata pe calea judiciară din cauza unui motiv, inerent persoanei care a provocat accidentul ;

Considerând că în speță Curtea de Apel a

făcut o justă aplicațiune a art. 82 și 83 din legea asigurărilor muncitorești deoarece examinând actele dela dosar constată pe de-o parte, că recurenta nu a intentat acțiune penală pentru stabilirea culpei și neglijenței presupușilor firmei intimate, iar pe de altă parte că nu s'a făcut dovada, că constatarea neglijenței s'ar datora unui motiv legal inerent prepușilor intimatei sau mandatarilor acesteia.

Că astfel fiind, motivele de casare sunt neintemeiate și recursul urmează a fi respins.

Recenzii

George Sofronie, Prof. la Facultatea de drept din Oradea. *Securitatea internațională*. Dela pactul Societății Națiunilor din Iunie 1919 la Memorandum-ul Briand, asupra organizării unui regim de Uniune Federală europeană din 1 Mai 1930.

Distinsul și harnicul profesor de drept internațional dela Facultatea din Oradea, prezintă în noua sa lucrare, o judicioasă privire asupra încercărilor de-a stabili garanții pentru securitatea popoarelor Europei, amenințate de noi dorinți de câștig și revanșă. Securitatea înseamnă siguranță; siguranța de-a nu fi la un moment dat, victima unei agresiuni. Deci securitate fără dezarmare este imposibilă, tot așa cum dezarmare fără securitate ar constitui pentru orice stat o aventură.

Pe lângă acestea, neîncrederea — caracterul cel mai trist al raporturilor morale internaționale — nu face decât să accentueze necesitatea înlăturirii, în fapt, a acestor doi termeni.

Problema este deosebit de importantă și acum, în mijlocul sforțărilor Conferinței Dezarmării de iminentă actualitate. Însăși aceste încercări de-a convinge statele să renunțe la înarmare și deci să se împiedice noi războaie dovedesc existența unor anumite garanții de securitate anterioare.

Cartea d-lui Sofronie, accentuează diferitele momente, diferitele realizări ale acestor încercări de asigurare în contra agresiunilor, izolându-le, — fără a le rupe legătura lor organică și juridică — de celelalte manifestări ale raporturilor internaționale din cei 11 ani, următorii Tratatului dela Versailles; epocă pe care autorul o definește citând pe Baronul Descamps: *l'ère juridique sans violence, le pacigérat positif*. Este epoca când se încearcă organizarea juridică a păcii, imposibilă de realizat fără condiția elementară a securității. Securitatea, sinonimă cu liniște, încredere, după Leon Blum, tinde să se afirme în forma ei diplomatică, adică prin tratate internaționale.

Dar excluzând posibilitatea reglementării conflictelor internaționale prin război; se impune să se ofere un mijloc pacific de rezolvare a diverselor diferende și astfel se formează trinomul Dezarmare—Securitate—Arbitraj, ca formulă generală a raporturilor internaționale.

Incepând cu Pactul S. N. care garantează prin art. 10 integritatea teritorială și independența politică prezentă, dar și lipsit de garanții suficiente,

de sancțiuni eficace și de sprijinul Statelor Unite ale Americii și până la propunerea Briand pentru organizarea unei Federațiuni europene, toate elementele doctrinare și convenționale ale Securității sunt privite de autor în „mod organic și critic“.

Cuprinzând un imens material, cartea prezintă însă o remarcabilă sinteză dăruind date cât se poate mai esențiale și semnificative pentru problemele tratate cu ascuțit simț critic, alăturat unei vaste cunoștinți și unui puternic simț al realității vii.

O logică strânsă caută să lege în mod cât mai firesc diversele etape ale realizării securității, logică ce caracterizează însăși expunerea clară și ordonată a materialului.

Pe lângă acestea, calitatea unui stil precis și a unei fraze curgătoare și bogate, face ca această lucrare să nu fie numai o remarcabilă operă de specialitate dar și o lucrare extrem de interesantă pentru toți, cei pe cari problemele internaționale nu-i lasă indiferenți.

În cadrul unei restrânse recenzii neputând da un rezumat al lucrării amintim totuși câteva capitole.

Chiar în timpul Tratatului dela Versailles Franța încearcă să stabilească un tratat franco-anglo-american, care din cauza neratificării de către America (a cărei continuă absență dela încercarea de stabilire a securității e un puternic motiv al nereușitei) devine un pact de garanție Franco-britanic.

După un examen critic al tratatului de asistență mutuală, d-l Prof. Sofronie, face o expunere a protocolului pentru reglementarea pacifică a diferendelor internaționale, dela Geneva, studiind sensul său juridic și atitudinile pe cari le-au luat guvernele în fața acestui act.

Alte momente importante sunt: pactul renan, declarația de condamnare a războiului de agresiune (24 Septembrie 1927) și Actul general de arbitraj.

Apoi e analizat Pactul Briand-Kellog accentuându-se cât a câștigat Securitatea după urma lui și în fine, Memorandum-ul Briand pentru organizarea unui regim de Federație europeană, urmat de analiza lui și rezultatele ajunse. Afară de acesta sunt capitole ce sintetizează activitatea S. N. în acest domeniu precum și acelea cari cuprind probleme generale: „Securitatea ca problemă generală.“ „Arbitraj, securitate, reducerea armamentelor“, „Politica pactelor de neagresiune.“

Cartea posedă un substanțial și prețios rezumat în limbra franceză și o bibliografie bogată.

Lucrarea dlui Prof. Sofronie nu este numai o expunere a unor tratate, ci arată sforțările popoarelor spre a creia o Europă mai bună.

Din citirea cărții păstrezi convingerea că autorul este nu numai un adânc cunoscător al problemelor tratate, dar prin ținuta întregii lucrări, și un adevărat intelectual.

V. M.

Situația sumară

Banca Națională
a României
1933

ACTIV

	25 Noembrie	18 Noembrie
Stoc:		
Aur } in țară	6.625,438.966	9.847,896,361
Aur } in strălăătate	3.222,457.395	303.772.500
Devize		305.120.850
Stoc total		10.151,668.861
Alte devize		10.152,923.394
Monetă divizionară		28,436.292
Portofoliu comercial		236,991.962
Avansuri pe titluri și metale prețioase:		8.992,808,748
Simple	240,900,300	
In cont curent	251,541,76	492,442.036
Datoria Statului		3,704,047.402
Avansuri temporare Tezaurului		2,000,000.000
Titluri și participațiuni:		
Titlurile capitalului social	129,942,493	
fondului de rezervă	55,571,578	
rezervelor pentru imobile și mobilier	131,028,404	
Participație la capitalul Băncii Reglem. Internaționale	80,645,161	
Creditelui Industrial (Capital		
"subscris" lei 150,000,000)	48,795.000	445,982,536
Titlurile Fondului de pensii și asistență pentru personal		144,513,099
Imobile		588,041,212
Mobilier și mașini de imprimare		130,513,687
Cheltuieli de administrație		154,245,908
Activ corespunzător unor angajamente pe termen		254,207,641
Conturi diverse		3,963,821,449
Portofoliu agricol		3,198,665,363
Provizuni speciale de devize		2,046,578,845
Aur la Moscova		—
		36.525,871.962
		36.566,867.068

18 Noembrie

3.865,102.830	Efecte și avansuri generale de Bancă pentru Stat	3.865,002,764
685,632.653	Disponibilul Direcției Generale a Drumurilor la Soc. Anon. Svede, Luxemburg	630,863.661

PASIV

Capital Sbcial		600,000.000	600,000.000
Fond de rezervă		449,901,987	449,843,857
Rezervă pentru imobile și mobilier		516,636,076	516,623,086
Fonduri de pensii și asistență pentru personal		146,415,566	145,414,584
Angajamente la vedere:			
Bilete de Bancă în circulație		20.670.973.450	20.701,631.395
18 Noembrie Conturi curente și depozite la vedere:			
366,615.639	a) Ministerul finanțelor	544,757,143	
778,535.110	b) Serviciile publice, Casa Autonomă	592,692,033	
102,225.587	c) Imprumut 7% 1929	101,919,814	
165,178.783	d) Imprumut 7 1/2% 1931	165,088,959	
4 274,477.073	e) Conturi curente	4 225,429,588	
2,006,511,635	f) Alte exigibilități la vedere	2,054,735,711	7,684,623,248
Angajamente la termen		4,073,778,771	4,160,098,921
Dobânzi și beneficii diverse		242,049,550	232,856,857
Conturi diverse		2,141,493,314	2,066,854,541
		36.525,871.962	36.566,867.068
18 Noembrie	Ministerul Finanțelor, ct. efecte și avansuri gerate de Bancă	3.865,002.774	
3.865,102.830	Direcția Generală 3 Drumurilor ct. lei la Soc. Anon. Svede, Luxemburg	630,863.661	
685,632.653	Totalul angajamentelor la vedere		28.355.596.698
	Raportul între stocul de aur și angajamente		34,73% 35,80%
	Raportul între stocul total și angajamente		34,68% 35,76%

Taxa: { Scant 6%
Dobânda 7%

